

|RDA|
Recursos, descripció i accés

Mòdul 4:
Persones, famílies i entitats corporatives

Biblioteca de Catalunya
2016

Introducció

On són les instruccions?

- Les instruccions per a la identificació de les persones, famílies i entitats corporatives són a:
 - **Capítol 8: Directrius generals**
 - **Capítol 9: Identificació de les persones**
 - **Capítol 10: Identificació de les famílies**
 - **Capítol 11: Identificació de les entitats corporatives**

Política: Punts d'accés i catàlegs de referència

- **CANTIC (Catàleg d'autoritats de noms i títols de Catalunya)**
- Si és un punt d'accés nou:
 - **Accepteu la forma trobada:**
 - Àmbit internacional: Autoritats de la **Library of Congress**
<http://authorities.loc.gov>
 - Àmbit català: Autoritats de la **Biblioteca de Catalunya**
<http://www.bnc.cat/lenoti/>
 - **Adeqüeu la forma trobada a RDA:**
 - Àmbit estatal: Autoritats de la **Biblioteca Nacional**
<http://catalogo.bne.es/uhtbin/authoritybrowse.cgi>
- Si no es troba: S'estableix el punt d'accés autoritzat d'acord amb RDA i les *Concrecions a RDA*.

Política: Període de transició

- **Accepteu un punt d'accés autoritzat existent al CCUC, CANTIC o de la BC**, encara que no estigui d'acord amb RDA. A partir de l'estiu de 2017 s'iniciarà el procés de canvi i revisió tant dels registres d'autoritat com dels bibliogràfics associats.

No creeu punts d'accés duplicats per adequar-los a RDA.

Política: Elements identificadors addicionals

- **Els elements identificadors addicionals són ELEMENTS BÀSICS** quan s'han d'enregistrar per distingir una persona, família o entitat corporativa d'una altra.
- RDA dóna opcions per a enregistrar-los: com a elements separats, com a parts del punt d'accés, o de totes dues maneres (RDA 0.6.7).
- Política a seguir:
 - Sempre s'han d'enregistrar com a addicions als punts d'accés (*si cal diferenciar-los*).
 - És opcional enregistrar-los com a elements separats en els registres d'autoritat.

Directrius generals

Terminologia

- **Persona**
 - "un individu o una identitat establerta per un individu (ja sigui sol o en col·laboració amb un o més individus)"
- **Nom**
 - "una paraula, un caràcter o a un grup de paraules i/o de caràcters pel qual es coneix una persona, una família o una entitat corporativa"
- **Nom preferit**
 - "un nom o una forma de nom triat per identificar una persona, una família o una entitat corporativa", base per al punt d'accés autoritzat.
- **Variant de nom**
 - "un nom o una forma de nom pel qual es coneix una persona, una família o una entitat corporativa i que difereix del nom o de la forma de nom triat com a nom preferit d'aquesta persona, família o entitat corporativa"

Directrius generals Enregistrament dels noms (RDA 8.5)

- **Majúscules:** seguiu les instruccions de l'apèndix A (per al català: *Concrecions Apèndix A*).
- **Números expressats com a xifres o com a paraules:** en general, en la forma en què figuren a la font d'informació.
- **Accents i altres signes diacrítics:** afegiu-los si és segur que són part integrant d'un nom. Seguiu les instruccions de l'apèndix A (per al català: *Concrecions Apèndix A*).
- **Guionets:** retingueu un guionet entre els noms de pila si la persona fa servir el guionet.
- **Espaiament de les inicials i els acrònims:**
 - Persones: deixeu un espai entre les lletres.
 - Entitats corporatives: no deixeu cap espai entre les lletres.
- **Abreviacions:** Apliqueu les instruccions de l'apèndix B.2.

Directrius generals
Punts d'accés autoritzats (RDA 8.6)

- Utilitzeu el nom preferit com a base.
- Si dues o més entitats tenen noms idèntics o similars, incloeu un o més elements identificadors addicionals.
- Les instruccions sobre com construir el punt d'accés autoritzat es troben al final dels capítols 9, 10, 11.

Directrius generals

Fonts

- Obtingueu informació sobre els atributs per identificar de qualsevol font.
- Per determinar el nom preferit (en aquest ordre de preferència):
 - les fonts preferides d'informació (vegeu 2.2.2) en els recursos associats amb l'entitat,
 - altres mencions formals que figuren en els recursos associats a l'entitat,
 - altres fonts (incloses les fonts de referència).

Identificació de les persones

Propòsit i abast (RDA 9.0)

- Amb RDA quan es parla d'una "**persona**", es fa referència a un individu, el qual pot ser un ésser humà real, o no.
- Inclou:
 - Persones mencionades en les sagrades escriptures o en els llibres apòcrifs.
 - Persones fictícies i llegendàries.
 - Entitats reals no humanes.

LEMAC

- A partir de **l'1 de desembre de 2016** els punts d'accés per a persones de les sagrades escriptures o dels llibres apòcrifs, persones fictícies i llegendàries, entitats reals no humanes, animals individuals amb nom propi, etc. seran establerts només com autoritats de nom utilitzant RDA.
- Els punts d'accés creats amb RDA seran vàlids com a punts d'accés de matèria.
- Fins que no s'hagi creat el registre de nom, utilitzeu el registre de la LEMAC existent en els punts d'accés de matèria.

Entitats reals no humanes

- Seguiu les mateixes instruccions d'RDA com ho faríeu per a qualsevol altra persona.

```
130 0# $aFree Willy (Pel·lícula cinematogràfica)
245 10 $aFree Willy /$cWarner Bros. in association ...
700 0# $aKeiko,$daproximadament 1976-2003,$eactor
```

- S'afegeix una addició al punt d'accés autoritzat quan cal distingir entre dos punts d'accés amb el mateix nom o quan aquest no dona idea de "persona".

Ex.: Rin-Tin-Tin (Gos)

Ex.: Obama, Bo

Comentari: el nom del gos inclou un cognom i un nom de pila.

*(Tanmateix, es pot afegir l'addició sempre que es consideri important per a la identificació. **Concreció 9.19.1.2.6**).*

Nom de la persona (RDA 9.2.2)

- **ELEMENT BÀSIC**
- Trieu en general el nom pel qual se la coneix normalment.
- A diferència d'AACR2, les paraules que indiquen una relació són part del nom preferit (ex.: Jr, III, etc.)
Ex.: X00 1# \$aAbbott,Bud,\$cJr.
- Els termes de tractament s'hi inclouen només si:
 - Consisteixen en un cognom (ex.: **Seuss,Dr.**)
 - La persona casada és identificada només pel nom de la parella (ex.: **Davis, Maxwell,Mrs.**)
 - Consisteixen en un nom de pila precedit per un terme de tractament (ex.: **Sam,Cousin**)

Nom de la persona
Formes diferents del mateix nom (RDA 9.2.2.5)

Completesa: Si les formes del nom d'una persona varien en completesa, trieu com a nom preferit la forma trobada més habitualment.

Ex.: X00 1# \$aCallas, Maria,\$d1923-1977

Comentari: nom de naixement "Maria Anna Cecilia Sofia Kalogeropoulos".

Ex.: X00 1# \$aValera, Juan,\$d1824-1905

Comentari: la forma més habitual és "Juan Valera". La forma ocasional "Juan Valera y Alcalá Galiano".

Nom de la persona

Formes diferents del mateix nom (RDA 9.2.2.5)

Llengua: Trieu com a nom preferit la forma que correspon a la llengua de la majoria dels recursos associats.

➤ **Excepcions**

- **Grec o llatí enfront d'altres formes.** Trieu com a nom preferit la forma que figura més habitualment en les fonts de referència. Per als noms romans apliqueu l'apèndix F.8.

Ex. : X00 1# \$aCèsar, Gai Juli,\$d100 aC-44 aC

- **Forma establerta en català.** Si el primer element del nom preferit d'una persona consisteix en un nom de **pila i/o una paraula o una frase associada** amb la persona, trieu la forma ben establerta en català, si n'hi ha una.

Ex. : X00 0# \$aFrancesc,\$cd'Assís, sant,\$d
1182-1226

Nom de la persona

Formes diferents del mateix nom (RDA 9.2.2.5)

- **Esriptura no preferida:** S'ha d'utilitzar la transcripció al català de l'IEC (àrab, rus, hebreu), ISO 843 (grec), Pinyin (xinès), Hepburn (japonès).

Ex.: Чайковский, Пётр Ильич

Ч	ч	tx
Й	й	i

IEC transcripció

Gran enciclopèdia catalana

P'otr Iljič Čajkovskij

Piotr Ilitx Txaikovski. Nom transcrit al català de Чайковский (ru)

Txaikovski, Piotr Ilitx, 1840-1893

VIAF

Tchaikovsky, Peter Ilich, 1840-1893

Si no es pot donar la forma transcrita al català, provisionalment s'accepta la forma anglesa de la LC

18

Nom de la persona
Diferents noms per a la mateixa persona
(RDA 9.2.2.6)

- Trieu el nom pel qual se la coneix de manera clara més habitualment. Excepte:
 - Canvi de nom (RDA 9.2.2.7): Trieu el nom més recent.
Ex.: X00 1# \$aOnassis, Jacqueline Kennedy,\$d1929-1994
 - Múltiples identitats (RDA 9.2.2.8): Trieu el nom associat amb cada identitat.
Ex. identitats separades:
X00 1# \$aDodgson, Charles Lutwidge,\$d1832-1898
Comentari: nom real utilitzat en obres de matemàtica.
X00 1# \$aCarroll, Lewis,\$d1832-1898
Comentaris: pseudònim utilitzat en obres de literatura.
- S'ha de respectar totes les identitats separades d'una persona. No hi ha la limitació en el temps ni en el nombre de punts d'accés autoritzats.*

Categories de noms (RDA 9.2.2.9 - RDA 9.2.2.26)

- Un cognom.
- Cognoms compostos.
- Cognoms amb prefixos.
- Noms que inclouen un títol nobiliari.
- Noms que consisteixen en inicials.
- Noms que consisteixen en una frase.

Exemples:

X00 1# \$aCapmany, Maria Aurèlia,\$d1918-1991
X00 1# \$aG., Miguel
X00 1# \$aAbril, Nelson Lopez
X00 1# \$aVallverdú, Jaume R.\$q(Jaume Ros)
X00 1# \$aFàbrega Pallarès, Pau de la,\$d1913-
X00 1# \$aOrs, Eugeni d',\$d1881-1954
X00 1# \$aLa Roca, Francesc
X00 1# \$aVan Valkenburg, John,\$d1942- (*americà*)
X00 1# \$aValkenburg, C. C. Van\$q(Cornelis
Constantijn),\$d1910- (*neerlandès*)
X00 1# \$aSalvat-Papasseit, Joan,\$d1894-1924
X00 0# \$aDevot de Maria
X00 1# \$aCaldes de Montbui, Carles Sanllehy i
Girona,\$cmarquès de,\$d1882-1973
X00 1# \$aDragonetti, Giacinto,\$cmarchese,\$d1738-1818

Atributs de les persones Dates (naixement i mort)

- **ELEMENT BÀSIC**
 - Obtingueu les dates de qualsevol font.
 - **Concreció 9.3.2.3 i 9.3.3.3:** S'utilitzen guions, en lloc d'abreviatures "n." i "m."
 - S'indica una data probable mitjançant l'addició d'un signe d'interrogació "?"
 - Si l'any només pot ser aproximat s'hi afegeix "aproximadament". No es pot utilitzar "ca."
 - Si l'any és incert, s'enregistren els dos anys possibles sencers.
-
- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X00 \$d**
 - ✓ MARC - Registre autoritat: X00 \$d / opcionalment + 046

Atributs de les persones

Dates (període d'activitat)

- **ELEMENT BÀSIC** només quan és necessari per distingir una persona d'una altra.
 - Abast = Una data o rang de dates indicatiu del període en què una persona ha estat activa en el seu camp principal d'activitat.
 - **Concreció 9.3.4.3:**
 - Utilitzeu "actiu/activa" i "segle" en lloc d'abreviatures "fl." i "s."
 - El terme "actiu/activa" ha de constar abans del primer període d'activitat (ex.: "activa segle XII").
- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X00 \$d**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X00 \$d / opcionalment + 046

Exemples

Smith, John, \$d1524?

Smith, John, \$d1900, gener 10-

Smith, John, \$d1836 o 1837-1896

Smith, John, \$daproximadament 1837-1896

Smith, John, \$d1837-aproximadament 1896

Smith, John, \$daproximadament 1837-aproximadament 1896

Smith, John, \$d1825-

Smith, John, \$d-1859

Johnson, Carl F., \$dactiu 1893-1940

Joannes, \$cdiaca, \$dactiu segle XII

Joannes, \$cactuarius, \$dactiu segle XIII-segle XIV

Atributs de les persones

Títol de la persona (RDA 9.4)

- **ELEMENT BÀSIC** quan és una paraula o una frase indicativa de reialesa, de noblesa o de rang o càrrec eclesiàstic o un terme de tractament d'una persona de vocació religiosa.

Ex.: X00 0# \$aElisabet\$bII,\$creina de la Gran Bretanya,\$d1926-

- Qualsevol altre terme indicatiu de rang, de distinció o de càrrec és un element bàsic quan cal distingir una persona d'una altra persona amb el mateix nom.

Ex. dos autors amb el mateix nom preferit:

X00 1# \$aWatkins, Pat

X00 1# \$aWatkins, Pat,\$cReverend

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: X00 \$c
- ✓ MARC - Registre autoritat: X00 \$c / opcionalment + 368

Atributs de les persones

Forma més completa del nom (RDA 9.5)

- **ELEMENT BÀSIC** quan cal distingir una persona d'una altra persona amb el mateix nom.
- Una forma desenvolupada del nom és la forma completa de:
 - Una part d'un nom representat només per una inicial o l'abreviatura de la forma escollida com a nom preferit.

Ex.: dues autores amb el mateix nom preferit

X00 1# \$aSmith, Nancy E.\$q(Nancy Elizabeth)

X00 1# \$aSmith, Nancy E.\$q(Nancy Ellen)

- Una part del nom no inclòs en la forma triada com a nom preferit.

Ex.: X00 1# \$aCarey-Hobson,\$cMrs.\$q(Mary Ann)

*(S'aplica l'addició opcional d'afegir la forma més completa, **Concreció 19.1.4**)*

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X00 \$q**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X00 \$q / opcionalment + 378

Atributs de les persones

Altra designació associada amb la persona (RDA 9.6)

- **ELEMENT BÀSIC** en el cas d'un sant cristià o d'un esperit.

Ex.: X00 0# \$aTeresa de Jesús,\$csanta,\$d1515-1582

Ex.: X00 1# \$aPresley, Elvis,\$d1935-1977\$c(Espirit)

- En el cas d'altres persones, una altra designació associada amb la persona és un element bàsic quan cal distingir una persona d'una altra persona amb el mateix nom.

Ex.: dues autores amb el mateix nom preferit

X00 1# \$aAdler, Irene

X00 1# \$aAdler, Irene\$c(Personatge de ficció)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X00 \$c**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X00 \$c / opcionalment + 368

Atributs de les persones Sexe (RDA 9.7)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 375
- Abast = El gènere amb el qual s'identifica una persona.
 - vocabulari RDA
 - **femení**
 - **masculí**
 - **desconegut**
- Si cap dels termes de la llista és apropiat se'n pot proporcionar un altre.

Atributs de les persones

Llocs associats

Lloc de naixement (RDA 9.8)
Lloc de defunció (RDA 9.9)
País associat (RDA 9.10)
Lloc de residència (RDA 9.11)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 370
- **NO** abreugeteu els noms dels països, els estats, les províncies, els territoris, etc., tal com s'indica a l'apèndix B (**B.11**)
 - Ex.*: Chicago, Illinois (NO Chicago, Ill.)
 - Ex.*: Barcelona, Catalunya

Atributs de les persones
Adreça de la persona (RDA 9.12)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 371
- Abast = L'adreça del lloc de residència o de treball d'una persona, l'adreça de l'empresa on treballa i/o una adreça de correu electrònic o d'internet.

Ex.: Box 1216, Barrière, B.C., Canada V0E 1E0

Ex.: `stimmins@doc.govt.nz`

Atributs de les persones Afilació (RDA 9.13)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 373
- Abast = Un grup amb el qual una persona està o ha estat afiliada per qüestions de feina, en qualitat de membre, per afinitat cultural, etc.
- S'enregistra el nom preferit del grup.

Ex.: Istituto nazionale di economia agraria
Comentari: afiliació de Carla Abitabile

Atributs de les persones

Llengua de la persona (RDA 9.14)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 377
- Abast = Llengua que usa una persona quan escriu per publicar, per fer radiodifusió, etc.
- Es prefereixen el terme i el codi MARC.

Ex.: Català / codi MARC = **cat**

Castellà / codi MARC = **spa**

Comentari: llengües usades per Antonio Caparrós.

Atributs de les persones

Camp d'activitat de la persona (RDA 9.15)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 372
- Abast = Un camp d'acció, una àrea d'experiència, etc., al qual es dedica o s'ha dedicat una persona.
- Es prefereix un terme controlat, p. ex.: LEMAC.

Ex. : **Economia**

Comentari: camp de treball o especialització de Fabià Estapé.

Atributs de les persones

Professió o ocupació (RDA 9.16)

- **ÉS UN ELEMENT BÀSIC** en el cas d'una persona el nom de la qual consisteix en una frase o una apel·lació que no dóna la idea d'una persona.
- La professió o l'ocupació és un element bàsic quan cal distingir una persona d'una altra amb el mateix nom i no es disposa de dates, etc.
- Es prefereix un terme controlat, p. ex.: LEMAC en singular.

Ex. dos autors amb el mateix nom preferit, no es disposa de les dates:

– X00 1# \$aFrommer, Paul

– X00 1# \$aFrommer, Paul\$c(Compositor)

Ex. dues autores amb el mateix nom preferit, no es disposa de les dates:

– X00 1# \$aHamilton, Judith

– X00 1# \$aHamilton, Judith\$c(Compositora)

Comentari: el gènere ha de concordar.

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: X00 \$c
- ✓ MARC - Registre autoritat: X00 \$c / opcionalment + 374

Atributs de les persones

Informació biogràfica (RDA 9. 17)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: NO
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 678
- Abast = Informació sobre la vida o la història d'una persona.

Ex. : Alice Ann Munro (nascuda Laidlaw) és una escriptora canadenca de narracions curtes. Ha guanyat nombrosos premis per la seva obra, inclosos el Premi Nobel, el Man Booker International Prize i el Governor General's Literary Award de Canadà. Va néixer el 10 de juliol de 1931 a Wingham, Ontario.

Identificació de les famílies

Amb les AACR2, els noms de família no podien constituir un punt d'accés per a la catalogació descriptiva. RDA permet utilitzar el noms de família com a punt d'accés de la catalogació descriptiva si a la família se li atribueix la creació d'una obra.

Nom de la família (RDA 10.2)

- **ELEMENT BÀSIC**
- Nom preferit
 - En general trieu el nom pel qual se la coneix habitualment:
 - el cognom utilitzat pels membres de la família,
 - nom d'una casa reial o d'una dinastia,
 - nom d'un clan, etc.
 - Si el nom consisteix en diverses parts, enregistreu com a primer element aquella part del nom sota la qual la família seria normalment ordenada en les llistes alfabètiques autoritatives en la seva llengua, el seu país de residència o el seu país d'activitat.

Nom de la família

Tria del nom preferit

- **Formes diferents del mateix nom** (RDA 10.2.2.5)
 - Cal considerar: completesa, llengua, escriptura no preferida, ortografia.
- **Noms diferents de la mateixa família** (RDA 10.2.2.6)
 - Trieu el nom pel qual se la coneix més habitualment.
 - Preferència: recursos associats amb la família.
 - Fonts de referència.
- **Canvi de nom** (RDA 10.2.2.7)
 - Trieu el nom anterior com a nom preferit per usar-lo amb els recursos associats amb el nom anterior.
 - Trieu el nom posterior com a nom preferit per usar-lo amb els recursos associats amb el nom posterior.

Atributs de les famílies

Tipus de família (RDA 10.3)

- **ELEMENT BÀSIC**

- Abast = Una categorització o un descriptor genèric del tipus de família.
- Afegiu el tipus de família entre parèntesis, a continuació del nom preferit.

Ex. : X00 3# \$aBranson (Família)

Ex. : X00 3# \$aDonald (Clan)

Ex. : X00 3# \$aBorbó (Casa reial)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X00 (primer indicador 3) \$a**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X00 (primer indicador 3) \$a /
opcionalment + 376

Atributs de les famílies

Data associada amb la família (RDA 10.4)

- **ELEMENT BÀSIC**
- Abast = Data significativa associada amb la història d'una família.

Ex.: X00 3# \$aPahlavī (Dinastia :\$d1925-1979)

Ex.: X00 3# \$aCiurianni (Família :\$d1179-1429)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X00 \$d**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X00 \$d / opcionalment + 046

Atributs de les famílies

Lloc associat amb la família (RDA 10.5)

- **ELEMENT BÀSIC**
- Quan cal distingir una família d'una altra família amb el mateix nom.
- Abast = Un lloc on la família resideix o ha residit o amb el qual té algun tipus de relació.

Ex.: X00 3# Yan (Família :\$cFilipines)

Ex.: X00 3# Yan (Família :\$cXina)

(S'aplica l'addició opcional d'afegir un lloc associat si ajuda a identificar la família, Concreció 10.11.1.4)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X00 \$c**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X00 \$c / opcionalment + 370

Atributs de les famílies

Membre destacat de la família (RDA 10.6)

- **ELEMENT BÀSIC** quan cal distingir una família d'una altra família amb el mateix nom.
- Abast = Un individu ben conegut que és membre d'una família.
- Enregistreu el nom en la forma usada en el punt d'accés autoritzat que representa la persona.

Ex. : X00 3# \$aMedici (Casa reial :\$gMedici, Lorenzo de', 1449-1492)

(S'aplica l'addició opcional d'afegir un membre destacat si ajuda a identificar la família, Concreció 10.11.1.5)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X00 \$g**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X00 \$g/ opcionalment + 376

Atributs de les famílies

Ordre i puntuació (RDA 10.11.1)

- Quan es construeix el punt d'accés autoritzat, s'afegeixen els atributs al nom de la família en aquest ordre:
 - Tipus de família (10.11.1.2)
 - Data associada amb la família (10.11.1.3)
 - Lloc associat amb la família (10.11.1.4)
 - Membre destacat de la família (10.11.1.5)
- S'inclouen les addicions en un sol conjunt de parèntesis, separant cada addició amb "[espai]: [espai]" (apèndix E.1.2.3).

Atributs de les famílies
MARC - Registre bibliogràfic: NO

Registre d'autoritat:

- **Títol hereditari** (RDA 10.7): MARC 376
- **Llengua de la família** (RDA 10.8): MARC 377
- **Història de la família** (RDA 10.9): MARC 678

LEMAC

- RDA permet utilitzar el noms de família com a punt d'accés de la catalogació descriptiva si a la família se li atribueix la creació d'una obra, però no son vàlids com a matèria.
- RDA tracta les famílies específiques, és a dir, dins d'un temps i d'un lloc específic. La LEMAC contempla el nom de la família al llarg de la seva existència i es tracta d'acord amb ***Genealogia i noms de família (CM-132)*** del *Manual de la LEMAC*

```
100 3# $aMonturiol (Família :$gMonturiol, Narcís,  
1819-1885),$eautor  
240 10 $aCorrespondència.$kSeleccions  
245 10 $aCorrespondència familiar de Narcís Monturiol  
600 37 $aMonturiol (Família)$xEpistolaris$2lemac
```

Identificació de les entitats corporatives

Què és una entitat corporativa?

- Glossari d'RDA

"Organització o grup de persones i/o d'organitzacions que s'identifica amb un nom concret i que actua, o pot actuar, com una unitat".

Nom de l'entitat corporativa (RDA 11.2)

- **ELEMENT BÀSIC**
- Trieu el nom pel qual l'entitat corporativa s'identifica habitualment.
- Si hi ha més d'una forma, vegeu RDA 11.2.2.5.
- Si hi ha un canvi de nom (RDA 11.2.2.6).
- **Concreció 11.2.2.6.** Es considera que no hi ha hagut un canvi de nom, quan les diferències són menors i no es té informació que confirmi que hi hagi hagut un veritable canvi de nom. Es consideren diferències menors:
 - un canvi en la representació de les paraules (abreviatura, sigles o símbols, etc.),
 - un canvi en una preposició, article, etc.,
 - un canvi en la puntuació,
 - l'addició, omissió, o la variació de la freqüència d'una paraula en un nom de congres.

Nom de l'entitat corporativa Diferents formes (RDA 11.2.2.5)

- Si les formes variants apareixen a la font preferida, trieu (en aquest ordre):
 - la forma que es presenta formalment,
 - la forma del nom més habitual,
 - una forma breu del nom (pot ser una sigla o un acrònim).
- Llengua
 - **Concreció 11.2.2.5.2.** Si té més d'una llengua oficial i una d'elles és el català, es tria la forma en català com a nom preferit.
 - **Concreció 11.2.2.5.2 Alternativa.** *S'aplica* quan el nom d'una entitat internacional figura anomenada formalment en les fonts principals d'informació dels recursos associats en català, o en obres de referència catalanes fiables.
- Noms convencionals
 - Si una entitat s'identifica sovint amb un nom convencional en les fonts de referència en la seva pròpia llengua, trieu aquest nom convencional com a nom preferit.

Exemples

X10 2# \$aInstitut Valencià d'Art Modern

- **i no** *Instituto Valenciano de Arte Moderno*

Comentari: *L'entitat té com a llengües oficials el català i el castellà.*

X10 2# \$aAmnistia Internacional

- **i no** *Amnesty International*
- **i no** *Amnistia Internacional*

Comentari: *Entitat internacional, el català és llengua oficial.*

X10 2# \$aMuseo del Prado

- **i no** *Museo Nacional de Pintura y Escultura*
- **i no** *Museo Nacional del Prado*
- **i no** *Real Museo de Pinturas y Esculturas*

Comentari: *Nom convencional, diferent del nom real o de l'oficial)*

**Nom de l'entitat corporativa
Canvi de nom (RDA 11.2.2.6)**

- Si el nom d'una entitat corporativa ha canviat (incloent canvis d'una llengua a una altra):
 - Trieu el nom anterior per als recursos associats amb el nom anterior.
 - Trieu el nom posterior per als recursos associats amb el nom posterior.

(La relació entre els noms anteriors i posteriors s'enregistra en els camps 5XX dels respectius registres d'autoritat).

Nom de l'entitat corporativa

Altres consideracions

- **Concreció 11.2.2.8 Alternativa.** *S'aplica.* S'omet un article inicial **excepte** si s'ha d'accedir al nom per mitjà de l'article.
- S'ometen els termes que indiquen constitució en societat comercial (abreviatures com: S.A, Ltd.), tipus de societat, un terme que indica que l'entitat corporativa pertany a l'Estat, **excepte** si són una part integrant del nom o són necessaris per aclarir que es tracta del nom d'una entitat corporativa (RDA 11.2.2.10).
 - S'ometen del nom d'un congrés, etc., les indicacions del número, l'any o els anys de convocatòria, etc. (RDA 11.2.2.11).
- (Es donen com addició, però no en el nom del congrés)*

Nom de l'entitat corporativa Exemples

X10 2# \$aWashington Post Company

- *i no* *The Washington Post Company*

- però Los Angeles Philharmonic Orchestra

X10 2# \$aCompañía Internacional de Mapas

- *i no* *Compañía Internacional de Mapas S.A.*

- però Films Incorporated

X11 2# \$aCalcutta Film Festival

- *i no* *4th Calcutta Film Festival*

Nom de l'entitat corporativa

Entitats subordinades i relacionades

- Enregistrades subordinadament (RDA 11.2.2.14).
- Subdivisió directa o indirecta (RDA 11.2.2.15).
- Càrrecs governamentals, cossos legislatius, tribunals, forces armades, ambaixades, consolats, delegacions en organitzacions internacionals i intergovernamentals (RDA 11.2.2.18- 11.2.2.24).
- Noms d'entitats i de càrrecs religiosos (RDA 11.2.2.25 -11.2.2.29).

Atributs de les entitats corporatives Lloc associat amb l'entitat (RDA 11.3)

- Afegiu el nom d'un lloc associat amb l'entitat corporativa si cal distingir un punt d'accés autoritzat d'un altre.
- Pot ser un país, estat, província o localitat.

Ex.: X10 2# \$aSociedad Nacional de Agricultura
(Xile)

Ex.: X10 2# \$aSociedad Nacional de Agricultura
(Perú)

(No s'aplica l'apèndix B.11, els estats, províncies, etc. no s'abreugen)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: X10 \$a
- ✓ MARC - Registre autoritat: X10 \$a / opcionalment + 370

Atributs de les entitats corporatives Data associada amb l'entitat (RDA 11.4)

- Afegiu una data o dates associades a l'entitat, si cal per distingir un punt d'accés d'un altre, quan el lloc o la institució associada no estan disponibles.

Ex.: X10 2# \$aDouble Image (Grup musical :
1977-)

Ex.: X10 2# \$aDouble Image (Grup musical :
1989-)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X10 \$a**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X10 \$a / opcionalment + 046

Atributs de les entitats corporatives Institució associada (RDA 11.5)

- Afegiu el nom d'una institució associada:
 - Si cal distingir un punt d'accés autoritzat d'un altre.
 - Si el nom de la institució s'associa normalment amb el nom de l'entitat corporativa. Preferiu aquesta nom en lloc del nom de la localitat.

Ex. : X10 2# \$aInstituto de Ecología y
Sistemática (Academia de
Ciencias de Cuba)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: X10 \$a
- ✓ MARC - Registre autoritat: X10 \$a / opcionalment + 373

Atributs de les entitats corporatives

Tipus d'entitat corporativa (RDA 11.7.1.4)

- Afegiu un terme que designi el tipus d'entitat corporativa:
 - Si cal distingir un punt d'accés autoritzat d'un altre.
 - Un nom que no transmet la idea d'una entitat corporativa.

- S'afegeix un terme en català.

Ex. : X10 2# \$aJohann Traeg (Firma)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: X10 \$a
- ✓ MARC - Registre autoritat: X10 \$a / opcionalment + 368

Atributs de les entitats corporatives

Tipus de jurisdicció (RDA 11.7.1.5)

- Afegiu el tipus de jurisdicció si és necessari per distingir un punt d'accés d'un altre. Afegiu el terme al nom d'un govern que no sigui el d'una ciutat o un poble.

Ex.: X10 1# \$aCork (Irlanda)

Ex.: X10 1# \$aCork (Irlanda : Comtat)

Ex.: X10 1# \$aWestfàlia (Ducat)

Ex.: X10 1# \$aWestfàlia (Regne)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X10 \$a**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X10 \$a / opcionalment + 368

Atributs de les entitats corporatives
Altra designació associada amb l'entitat
(RDA 11.7.1.6)

- Si cap dels elements d'**11.13.1.2–11.13.1.6 no és suficient o apropiat per distingir** entre els punts d'accés autoritzats de dues o més entitats, incloeu-hi una designació adequada.

Ex. : X10 1# \$aIndiana (Cuirassat : BB-50)

Ex. : X10 1# \$aIndiana (Cuirassat : BB-58)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **X10 \$a**
- ✓ MARC - Registre autoritat: X10 \$a / opcionalment + 368

Atributs de les entitats corporatives
Llengua de l'entitat corporativa (RDA 11.8)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 377
- Abast = Llengua que usa una entitat corporativa en les seves comunicacions.
- Es prefereixen el terme i el codi MARC

Ex.: Català / codi MARC = `cat`
Castellà / codi MARC = `spa`

Atributs de les entitats corporatives
Adreça de l'entitat corporativa (RDA 11.9)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 371
- Abast = La seu central o les oficines d'una entitat corporativa, o una adreça de correu electrònic o d'internet de l'entitat.

Ex.: `mbustia@bnc.cat`

Comentari: correu electrònic de la
Biblioteca de Catalunya

Atributs de les entitats corporatives Camp d'activitat (RDA 11.10)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 372
- Abast = Un camp d'activitat al qual es dedica una entitat corporativa i/o l'àrea de competència, de responsabilitat, de jurisdicció, etc., de l'entitat.
- Es prefereix un vocabulari controlat, p. ex.: LEMAC.

Ex.: [Art modern](#)

Comentari: *camp d'activitat de la Fundació Suñol.*

Atributs de les entitats corporatives Història corporativa (RDA 11.11)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: **NO**
- ✓ MARC - Registre autoritat: opcionalment 678
- Abast = Informació històrica sobre l'entitat corporativa.
- La nota ha de ser concisa però completa.

Ex.: La Salem Female Academy es va fundar originalment el 1772 i va ser constituïda com a Female Academy and College el 1866. El 1907 canvia el nom a Salem Academy and College, i el 1912 la institució es divideix en Salem College i Salem Academy

Atributs de les entitats corporatives Número, data i lloc d'un congrés, etc. (RDA 11.13.1.8)

- Afegiu els elements següents al nom d'un congrés, etc., si s'apliquen i es poden determinar fàcilment. Incloeu-los en l'ordre següent:
 - a) el número del congrés, etc.
 - b) la data del congrés, etc.
 - c) el lloc del congrés, etc.

Ex. : X11 2# \$aAustralian Bioethics
Association.\$bNational Conference\$(6a
:\$d1998 :\$cHobart, Tasmània)

- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: X10 \$n \$d \$c
- ✓ MARC - Registre bibliogràfic: X11 \$n \$d \$c
- ✓ MARC - Registre autoritat: X1X \$n \$d \$c / opcionalment + 046 +370

Congrés, etc.

Canvis respecte AACR2

- Amb RDA, el nom d'un congrés, etc. no necessita tenir una paraula específica que indiqui que és un congrés (*no existeix la concreció a 21.1B1*).

- Pot ser que el punt d'accés autoritzat no doni la idea d'entitat corporativa i sigui necessari afegir una addició.

Ex.: X11 2# \$aCiencia y Tecnología (Congrés)

- RDA no distingeix entre congressos, exposicions, etc.
- A diferència d'AACR2 no s'omet del nom la periodicitat, però sí s'ometen l'any o els anys de convocatòria.

Ex.: X11 2# \$aAnnual Symposium on Sea Turtle Biology and Conservation

Ex.: X11 2# \$aExpo\$d(1992 :\$cSevilla, Andalusia)
-i no Expo'92

Congrés, etc

Canvis respecte AACR2

- Amb RDA s'afegeix el lloc del congrés, tot i que formi part del nom.
Ex.: X11 2# \$aSalzburger Festspiele\$d(2010 :
\$cSalzburg, Àustria)
- Si les sessions d'un congrés, etc., s'han celebrat en dues o més localitzacions, s'hi afegeix cada un dels noms de lloc, separats per punt i coma (*no existeix la regla de tres*).
Ex.: X11 2# \$aDanish-Swedish Analysis Seminar
\$d(1995 :\$cCopenhaguen, Dinamarca;
Lund, Suècia; París, França)
- S'enregistra "En línia" com a lloc en el cas d'un congrés que es celebra en línia.

Identificació dels llocs (RDA 16)

- **ELEMENT BÀSIC PER A LA BC I EL CCUC**
- Els noms de llocs s'usen habitualment de les maneres següents:
 - com a noms de governs (RDA 11.2.2.5.4) i de comunitats que no són governs
 - com addicions als títols d'obres (RDA 6.5)
 - com addicions als noms d'entitats corporatives per diferenciar entre entitats amb el mateix nom (RDA 11.13.1.3)
 - com addicions als noms de congressos (RDA 11.13.1.8)
- **Concrecions al capítol 16**
 - Fonts: Per determinar la forma catalana, per ordre de preferència:
 - *Gran enciclopèdia catalana*.
 - *Atles universal*.
 - *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya*.
 - **No apliqueu l'apèndix B.11:** Noms d'alguns països, estats, províncies, territoris, etc. *Excepte:* RSFSR, URSS.

- *Preguntes?*